

RISIKORAPPORT 2008 I HENHOLD TIL KAPITALDÆKNINGSBEKENDTGØRELSEN

I henhold til kapitalbekendtgørelsens bilag 20 er det andelskassen pålagt at offentliggøre oplysninger omkring sine finansielle risici og sine politikker for styring af finansielle risici.

Frørup Andelskasse har vedtaget at offentliggøre disse oplysninger på andelskassens hjemmeside. Visse af oplysningerne er en gengivelse af oplysninger i andelskassen seneste årsrapport.

Risikostyring

Ethvert pengeinstitut er eksponeret for forskellige typer af risici for at lide tab, der kan opstå på grund af uforudsigelige udviklinger i nationaløkonomien eller på de finansielle markeder.

Andelskassens bestyrelse har fastlagt nogle overordnede rammer for styring af de risici, andelskassen kan møde.

Retningslinjerne værner om andelskassens soliditet, men rammerne er ikke snævrere, end at de åbner mulighed for, at andelskassen kan være en aktiv samarbejdspartner i det samfund, hvor andelskassen har sit virke.

De væsentligste risici for et pengeinstitut vedrører i sagens natur kreditgivning og kundernes evne til at betale andelskassens tilgodehavender tilbage.

Derfor er det andelskassens kreditafdeling, der er ansvarlig for den løbende styring af andelskassens kreditrisiko, herunder at forretningsgange og kontrolrutiner udvikles og optimeres.

Andelskassen følger løbende alle signifikante udlån og garantier på individuel basis. Øvrige udlån og garantier overvåges gruppevis. Hvis der registreres tegn på, at der kan opstå problemer med et engagement, overgår dette dog til vurdering på individuel basis.

I bestyrelsens retningslinjer til direktionen er der indbygget et maksimum for, hvor høj en aktierisiko Frørup Andelskasse må påtage sig. Ved udgangen af 2008 udgjorde andelskassens handelsbeholdning af aktier 12,1 mio. kr. mod 24,5 mio. kr. i 2007.

Andelskassen har udarbejdet flere politikker/forretningsgange med henblik på at mindske tab som følge af operationelle risici, herunder en it-sikkerhedspolitik og en beredskabsplan til håndtering af kriser eller katastrofer. Disse politikker/forretningsgange bliver løbende ajourført.

Trods stadig vækst i forretningsomfanget er andelskassens solvensprocent fortsat en af branchens bedste i Danmark.

Solvensen er pr. 31.12.2008 opgjort til 27,1 procent, hvor lovens mindstekrav er 8 procent.

Andelskassen anvender fra 1. januar 2008 standardmodellen for operationelle risici jævnfør kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 18 pkt. 3-9.

Basiskapital

Opgørelse af basiskapital	1.000 kr.
1. Kernekapital	148.912
1.1 Andelskapital	978
1.3 Reserver	0
1.4 Overført overskud	-5.996
2. Primære fradrag i kernekapitalen	
2.3 Udskudte aktiverede skatteaktiver	-339
3. Kernekapital efter primære fradrag	143.555
6. Andre fradrag	
6.3 Halvdelen af summen af kapitalandele m.v. > 10 %	8.746
7. Kernekapital inkl. hybrid kernekapital efter fradrag	134.809
8. Supplerende kapital	
8.2 Opskrivningshenlæggelser	0
9. Medregnet supplerende kapital	0
10. Basiskapital før fradrag	134.809
11. Fradrag i basiskapitalen	
11.3 Halvdelen af summen af kapitalandele m.v. > 10 %	8.746
12. Basiskapital efter fradrag	126.063

Solvenskrav og den tilstrækkelige kapital

I henhold til lovgivningen skal bestyrelse og direktion fastsætte Frørup Andelskasse's individuelle solvensbehov.

I andelskassen har vi implementeret en model til opgørelse af solvensbehovet. I modellen afsættes kapital indenfor 4 risikoområder (kreditrisiko, markedsrisiko, ejendomsrisiko og øvrige risici). Den første del af modellen indeholder en række stresstest. I disse stresstest "stresses" de enkelte regnskabsposter via 7 variable.

Kapital til dækning af kreditrisici	Stigning i tab på kunder
Kapital til dækning af markedsrisici	Aktiekursfald Rentestigning
Kapital til dækning af risiko på egne ejendomme	Ejendomsprisfald
Kapital til dækning af øvrige risici	Generelt fald i indtægterne Stigning i valutakursrisiko Stigning i omkostninger

Det er ledelsen, der har defineret, hvilke risici, Frørup Andelskasse bør kunne modstå, og dermed hvilke regnskabstal for en række negative begivenheder der opstår samtidig - for derved at se hvorledes andelskassen reagerer i det givne scenarium.

Resultatet af de gennemførte stresstest indgår i solvensbehovsmodellen ved, at andelskassen som minimum skal kunne holde den kapital, der kan dække det underskud, der ville opstå, såfremt det pågældende scenarium indtræffer.

Stresstestens samlede effekt på solvensbehovet beregnes ved at sætte den samlede resultatpåvirkning i forhold til de vægtede poster. Herved fås et mål for hvor meget kapital, der skal til for at instituttet kan overleve det opstillede scenarium.

Udover de risikoområder, der medtages via stresstests, er der en lang række risikoområder, som andelskassen har fundet relevante at medtage i vurderingen af solvensbehovet.

Andre risikoområder, der er vurderet i relation til fastsættelsen af solvensbehovet.

Yderligere kapital til dækning af kreditrisici	Store engagementer Svage engagementer Geografisk koncentration Erhvervsmæssig koncentration Koncentration af sikkerheder
Yderligere kapital til dækning af markedsrisici	
Yderligere kapital til dækning af risiko på egne ejendomme	
Yderligere kapital til dækning af øvrige risici	Operationel risiko og kontrolmiljø Strategiske risici Omdømmerisici Risici i relation til størrelse og kapitalfremskaffelse. Likviditetsrisici Afviklingsrisici

Fastsættelsen af disse områders indflydelse på solvensbehovsprocenten er enten beregnet direkte via supplerende beregninger eller ved, at ledelsen skønsmæssigt har vurderet disse risikoområders indflydelse på opgørelsen af solvensbehovet.

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter Frørup Andelskasse's opfattelse dækkende for alle de risikoområder, lovgivningen kræver, at andelskassens ledelse skal tage højde for ved fastsættelse af solvensbehovet samt de risici som ledelsen finder, at Frørup Andelskasse har påtaget sig.

Derudover skal bestyrelse og direktion vurdere, hvorvidt basiskapitalen er tilstrækkelig til at understøtte kommende aktiviteter. Denne vurdering er i Frørup Andelskasse en del af den generelle fastlæggelse af solvensbehovet. Ledelsen vurderer derfor hvert år, hvordan vækstforventningerne påvirker opgørelsen af solvensbehovet.

Konkret vil det i modellen betyde, at ledelsen skal skønne over den fremtidige vækstprocent, vækstens gennemsnitlige solvensvægt og indtjeningsmarginal efter skat.

Vækstforventningernes beregnede solvensbelastning vil i modellen slå direkte igennem på solvensbehovet i form af et tillæg. Dog ses der bort fra solvensbelastningen i de tilfælde, hvor der allerede er taget initiativ til en kapitaludvidelse, der vil kunne absorbere udlånsvæksten.

Solvenskrav til markedsrisici

Risikovægtede poster med markedsrisiko 1.000 kr	Risikovægtede poster	Kapitalkrav 8% af eksp.
Vægtede poster med markedsrisiko	105.790	8.463
Gældsinstrumenter	66.560	5.325
Aktier	25.231	2.018
Kollektive investeringsordninger	7.700	616
Valutakursrisiko	6.299	504

Modpartsrisiko

Frørup Andelskasse opgør sin modpartsrisiko i henhold til kapitaldækningsbekendtgørelsens § 7.

Andelskassen anvender markedsværdimetoden for modpartsrisiko til at opgøre eksponeringernes størrelse og risikovægtning for afledte finansielle instrumenter.

Ved markedsværdimetoden indgår markedsværdien af kontrakter med positiv markedsværdi og hovedstolene af samtlige kontrakter i kapitaldækningsopgørelsen. Markedsværdien af kontrakterne indgår med vægtene for de pågældende kontraktors restløbetid, og med vægten for de pågældende modparter.

I forbindelse med andelskassens fastsættelse af den tilstrækkelige basiskapital holdes kapital svarende til 8 % af den positive markedsværdi af derivaterne.

I Andelskassens bevillingsproces og i den almindelige engagementsovervågning tages der højde for den beregnede eksponeringsværdi, således at det sikres, at denne ikke overstiger den bevilgede kreditgrænse på modparten.

Værdien af andelskassens samlede modpartsrisiko opgjort efter markedsværdimetoden er opgjort til 25.513 tusinde kroner.

Kreditrisiko

Andelskassen anvender standardmetoden til opgørelse af kreditrisiko jævnfør kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 3 og 7.

- a) Ved definition af misligholdte fordringer og værdiforringede fordringer følges bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. § 51-54, hvortil henvises.
- b) Den samlede værdi af eksponeringer efter nedskrivninger og før hensyntagen til virkninger af kreditrisikoreduktionen andrager pr. 31.12.2008 tkr. 641.767.
- c) Eksponeringernes gennemsnitlige værdi for 4. kvartal er opgjort til tkr. 648.096
- d) Eksponeringer opdelt geografisk og fordelt på væsentlige eksponeringskategorier er ikke belyst, da 95 % eller mere er eksponeringerne i Danmark

- e) Den relative fordeling af eksponeringer, opdelt på eksponeringskategorier som angivet i § 93 i bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter, udgør iflg. opgørelse pr. 31.12.2008 tkr.:

1	Off. Myndighed		0
2	Erhverv	a) Landbrug, jagt, skovbrug	90.352
		b) Fiskeri	0
		c) Fremstillingsvirksomhed m.m.	3.253
		d) Bygge-, anlægsvirksomhed	6.306
		e) Handel-, restaurationsvirksomhed	2.206
		f) Transport, post, telefon	2.239
		g) Kredit-, finansieringsvirksomhed	7.319
		h) Ejendomsadministration, handel m.m.	6.947
		i) Øvrige erhverv	76.234
3	Erhverv i alt		194.856
4	Private		215.837
5		1-4 i alt	410.693

- f) Fordeling af eksponeringernes restløbetider opdelt i kategorier er belyst i årsrapporten 2008 note 8 og 9.
- g) Definitionen af værdiforringede fordringer følger § 52 stk. 3 i regnskabsbekendtgørelsen. Værdiforringede fordringer og nedskrivninger fordelt på brancher:

1000 kr.	Udlån og garanti-debitorer, hvorpå der er foretaget nedskrivning/hensættelse	Nedskrivninger/hensættelser ultimo året	Udgiftsførte beløb vedr. værdireguleringer og nedskrivninger i løbet af perioden
Individuelle vurderede:			
Offentlig myndighed			
Landbrug, jagt, skovbrug	0	0	
Fiskeri			
Fremstillingsvirksomhed, råstofudvikling m.m.			
Bygge-, anlægsvirksomhed			
Handel, restauration			
Transport, post, telefon	609	609	
Kredit-, finansvirksomhed	6.158	583	
Ejendomsadministration, handel			

Øvrige erhverv	0	0	0
I alt erhverv	6.767	1.192	0
Private	4.320	1.550	155
I alt individuel	11.087	2.742	155
Gruppevis vurderede			
Offentlig myndighed	0	0	0
Erhverv	158.336	466	0
Private	182.747	270	0
I alt gruppevis	341.083	736	0

Markedsrisiko

Opgørelse af solvensrisici på markedsrisikoområdet	1.000 kr. (vægtet beløb)
Poster med positionsrisiko:	
Gældsinstrumenter	66.560
Aktier m.v.	32.931
Poster med valutaposition	6.299

Eksposering i aktier m.v., der ikke indgår i handelsbeholdningen

Frørup Andelskasse har i samarbejde med andre pengeinstitutter erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Disse sektorselskaber har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning indenfor realkredit, betalingsformidling, investeringsforeninger m.v. Andelskassen påtænker ikke at sælge disse aktier, idet en deltagelse i disse sektorselskaber anses for nødvendig for at drive et lokalt pengeinstitut. Aktierne betragtes derfor som værende udenfor handelsbeholdningen.

I flere af sektoraktieselskaberne omfordes aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandel hele tiden afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. Omfordelingen sker typisk med udgangspunkt i sektorselskabets indre værdi. Andelskassen regulerer på den baggrund den bogførte værdi af disse aktier kvartalsvist, halvårligt eller helårligt, afhængig af hyppigheden af nye informationer fra det enkelte sektorselskab. Den løbende regulering bogføres i henhold til reglerne over resultatopgørelsen.

I andre sektorselskaber omfordes aktierne ikke, men værdiansættes derimod typisk med udgangspunkt i den senest kendte handel, alternativt beregnes værdien med udgangspunkt i en anerkendt værdiansættelsesmetode. Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne i disse selskaber tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Frørup Andelskasse har udover aktier i sektorselskaber ikke aktier i andre selskaber. Andelskassen påtænker ikke at sælge disse aktier. Aktierne betragtes derfor som værende udenfor handelsbeholdningen, reguleringer i den bogførte værdi af aktierne tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Samlet bogført værdi for:			1.000 kr.
Sektoraktier			22.530
Øvrige aktier			<u>0</u>
I alt			<u>22.530</u>
Samlet avance for:	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
	Urealiseret	Realiseret	I alt
Sektoraktier	-2.342	135	-2.207
Øvrige aktier	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
I alt	<u>-2.342</u>	<u>135</u>	<u>-2.207</u>